

המחנה #1 במחנה החרדי!
כסעס של בית פנחס אלה סרייה
זה אלה!

כניסת שבת יציאת שבת

5:21	4:05	ירושלים
5:22	4:18	בני ברק
5:19	4:08	חיפה
5:24	4:23	באר שבע

אלה
 בשבת יותר מתמיד,
 מגישה מגוון סלטים איכותיים
 בטעם ביתי

אלה
 טעם של בית

יחד השבוע

בס"ד, עש"ק פרשת ויגש, ד' בטבת תשע"ח | גליון 303

אשכנזיה דרבינו

רבים טועים בי
 עיון בצוואת רבינו
 שטלטלה את הדור
 | הרב שמעון יעקובי

נכתב בדמעות
 עובדות ועדויות שנרשמו בימי
 ה'שבעה' מפי מנחמים | ברוך
 רקובסקי וגרשון טברסקי

דחזיתיה
 הרה"ג רבי אליעזר קפלן שליט"א
 מעיד על שראה ושמע בתוך
 החדר | דוד כהנא

נסילתה כנתינתה
 תשנ"ח-תשע"ח: בין שתי
 אבני פינה ואשכנזיה דרבי
 | הרב שמואל בראון

להדליק נר נשמה
 פלטבוש החרדית מתקשה להתאושש
 מהאסון המחריד בבית משפחת און.
 השכנים מדברים | ר. קולינס

נס גדול היה כאן
 משה דותן מ'נתיב העשרה' יודע למי
 להודות על הרקטה מעזה שנותרה
 בפתח ביתו | שמואל גרינולד

כן יהיה כלום
 האם יריבי נתיניהו משמשים ללא
 ידיעתם ככלי משחק בתרגיל פוליטי
 מבריק שרקח? | יוסף טיקוצ'ינסקי

ברוך מתיר אסורים | מיוחד: ר' שלום רובשקין **בראיון ראשון** | שעות ספורות לאחר שחרורו הבלתי-יאומן | ר. קולינס

נטילתה כנתינתה

צילומים: שוקי לרר

ער"ח אלול תשנ"ח. רגליי מוליכות אותי לבית המדרש. הרינה עברה במחנה, מרן ראש הישיבה, עמוד האש לפני המחנה, אבי עולם הישיבות, אחרי עשרות שנות הרבצת תורה והעמדת אלפי תלמידים, גמר אומר לפתוח ישיבה גדולה נוספת. **ישיבה שלו** • קרוב ל־20 שנה מאוחר יותר. **ב' בטבת תשע"ח.** מוצאי "זאת חנוכה", **אשכבתיה דרבי** – כאן, במקום שבו הרביץ תורה בתלמידיו בעשרים השנים האחרונות • **נטפי דמע ותקוות נחמה**

ער"ח אלול תשנ"ח. רגלי מוליכות אותי לבית המדרש. הרינה עברה במחנה, מרן ראש הישיבה, עמוד האש לפני המחנה, אבי עולם הישיבות, אחרי עשרות שנות הרבצת תורה והעמדת אלפי תלמידים, גמר אומר לפתוח ישיבה גדולה נוספת. ישיבה שלו.

מתי מספר הצטרפו להיות בשעת רצון זו, במעמד הפתיחה, יחד עם בני השיעור הראשון של הישיבה שעתידה להיות מגדלור לדור כולו. מרן ראש הישיבה נושא דברים נשגבים, בהם הוא מדגיש ששעת פתיחה זו היא בחינת "גילו ברעדה", ובמשא מקיף מסביר מהי מטרתה של ישיבה, דברים מפליאים לאן שואף מרן ראש הישיבה להגיע בישיבה זו:

"צריך לדאוג על הדור מה יהי, תורה מה תהא עליה, מה יהי עם ההמשך של תורה, ועל זה בנויה הישיבה בשביל שיגדלו מקבלי ומוסרי התורה".

מרן ממשיך ובקול תקיף קורא ברגש רב: "בניית ישיבה זה לא רק בשביל עצם הלימוד,

צילומים: שוקי לרר

גם זה צריך, אבל צריך גם לדאוג שיצאו גדולים בישראל, מקבלי ומוסרי התורה, ועל זה כל הון לא יספיק בכדי שיצאו אלו".

ובנשימה אחת מוסיף ומרעיף ממשאלותיו:

"נקהו לך' שיעורו שכאן ובכל הישיבות יגדלו תלמידי הכמים אמיתיים, שהתורה לא תיפסק מכלל ישראל. אם לא נתחזק בישיבות כאלה שירוממו את כלל ישראל למצב גדול מאוד ביראת שמים ותורה, אז ח"ו אי אפשר לדבר".

פרק תהלים פסוק בפסוק, תפילת מעריב של א' דר"ח אלול, והישיבה יוצאת לדרכה.

משם זכתה הישיבה לשנים רבות של שיעורים כלליים, שיחות מוסר, ימים נוראים בצל קדשו, ובמשך כל ימות השנה בהדרכה בלתי פוסקת ומחר שבה על כל יחיד ויחיד. מישיבה של שיעור א' אחד של 30 בחורים, התפתחה הישיבה הקדושה וצמחה צעד אחרי צעד, ביד אמן של רבן של ישראל.

הוא ממרומי שנותיו והשגותיו מלווה את עלייתם הרוחנית של תלמידיו כבניו, ומכה על

נכנסים בחדרה להיכל בית מדרשו המיותם של מרן ראש הישיבה זצוק"ל. היטיב לבטא זאת כ"ק האדמו"ר מבעלזא שליט"א עם פתיחת משא הספרו: "של נעליך מעל רגליך, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש היא".

כאן מסר מרן ראש הישיבה זצוק"ל בשנותיו המאוחרות את שיעוריו, את שיחותיו. מכאן הוא העמיד עור דורות של תלמידים לעת זקנה ושיבה. כאן ראו דורות של צעירים את מי ששחו אחריו "אשרי מי שעלמו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו".

היכל הישיבה הקדושה מלא מפה לפה, קומת הגג עמוסה לעייפה, חדר האוכל חושב להתפקע, המונים צובאים על הגדרות מבחון. במשך השנים נוספו הישיבות הקדושות בר" חבי הארץ, מעצמות של תורה. "רינה של תורה" שקידשה את הצפון הרוחק ב"כרם אל". "נר זרח" שבצועם המאירה את הדרום. "תורה בתפארתה", לשם ולתהילה. גם הישיבות הקטנות שכבר קנו להם שם טוור, "תורת חסד" ו"אמרי משה" בדיוק

כמו בברסק, מצטרפים ללגיון של מלך. כולם נק' בצו ובאו לך. המזרח בהיכל הישיבה, עמוס בראשי הישיבות ורביניהם.

"כולם מזומנים לחיי העולם הבא". חיי העולם הבא יכולים גם להיות בעולם הזה, הלא כך לימדנו מרן ראש הישיבה זצוק"ל.

במבט עין גשמית, ניתן לראות את עולם התורה העצום אותו הקים רבן של ישראל, עם שאיפה אחת, "שיצאו גדולים בישראל, מקבלי ומוסרי התורה". ככניסה לבנין מוצב צילום כתי"ק של מכתב שכתב בזמנו מרן ראש הישיבה זצוק"ל למנהל הישיבה, הרב יעקב יודובינסקי, ובתוכו התיב טאויות נדירות על הקמת הישיבה והסיעתא דשמיא שזכתה לה:

"הנה הרבה פעמים מצטער האדם על שלא מצליח בעבודתו עבודת מצווה וגורם לו יאוש. אמנם הכל ניסיון, היצר עושה כל מיני טצדקי ליאש האדם בעשייתו מצווה גדולה, וכל שהמצווה יותר גדולה, יותר היצר עושה קשיים, אך זה רק נסיונו, ואם האדם אעפ"כ ממשיך בזה, סוף יהי לו סיעתא דשמיא מאוד. הרי זכור שכשהתחלנו בהישיבה לא הי' לנו כלום, ובס"ד זכינו לכ"כ בנינים מפוארים שבהם נקלטו תלמידים הרבה".

"ובוודאי אם היו אומרים שיהי' לנו כזה סיעתא דשמיא הי' קשה לנו לחשוב שזה יקרה, אבל כך הוא, כיוון שכיוונתנו טובה ורצון השי"ת שיתרבו לומדי תורה ושיתגדל עי"ז כבוד שמים, בוודאי יראה לנו יטעוה, ונזכה להוסיף עוד תלמידים יקרים ולקלוט כולם".

כלל ישראל כולו, גם הוא רוצה להיות חלק ממסירת התורה, נטילתה כנתינתה. מכל עבר צר באים על הגדרות. לשמוע את קול הנחי, לחוש את

מרן שר התורה שליט"א ציטט בדבריו את "תשובת הגאונים" על ההנהגות שקיבלו תלמידיו רב לאחר פטירתו לנהוג בדרכיו. ואני נזכר בצמרמורת, כי מרן ראש הישיבה זצוק"ל, ציטט אף הוא בהרחבה את "תשובת הגאונים" הזו, במשא

ההספד על רבינו הגדול מרן הגראמ"מ שך זצוק"ל

האבל, לבכות את החשכה שירדה לעולם.

האבל הפרטי שלנו

בשעה היעודה הס מושלך. "והוא רחום". לפני התיבה יורד בנו של מרן, הגאון רבי שרגא שליט"א, שקיבל לידיו בהתאם לרצון מרן זי"ע ולבקשת גדולי ישראל שליט"א, את האחריות על המשך פריחתם של היכלי הישיבות הקדושות. והקול עונה ומחזר "יהא שמיא רבא מכרך לעלם ולעלמי עלמאי".

בדברי פתיחה נרגשים, מככה המשגח, הגאון רבי חזקיהו מישקובסקי שליט"א, את היתמות והאבל היחיד של בני הישיבה בתוך האבל הגדול של כלל ישראל, לצד הודאה לקב"ה על הזכיה העצומה שזכו להסתופף תחת האילן הגדול במשך

קרוב לעשרים שנה, ולהיות ה"בן זקונים" שלו. זה היה רגע הפרידה האישי, של הבנים, התלמידי דים, מהאבא, מהרב, מהמלמד תורה ודת ד'. אחרי אותו רגע, זה הפך להיות חלק מהבחי של הדור כולו.

מלמטה משתחף עם הציבור באבל הכבד, מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א. מרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין שליט"א ועמו הגאון הגדול רבי דוב לנדו שליט"א נכנסים לבית המדרש. חדרת המעמד נסוכה על פניהם. דהתם קאימנא.

טירתו של הגאון הגדול רבי יצחק שיינר שליט"א לבוא ולהשתחף במעמד ההספד, כמו גם ההשתתפות והדברים של מרנן ורבנן גדולי התורה והחסידות שליט"א שהביעו את האבל הכבד של כל בית ישראל כאחד, כאבל יחיד של כל אחד ואחד. גדולי ישראל בוכים יחד עם הדור כולו את ירידת הדורות ואבידת כלי מלחמתה של תורה.

בזה אחר זה נשמעים דבריהם של גדולי ישראל שליט"א, המקוננים על ההשפעה העצומה החסרה לדור כולו.

הדברים נוקבים ויורדים, מחלחלים. דמעות רותחות זולגות, נפלה עטרת ראשנו.

דברי מרן ראש הישיבה שליט"א על החובה להמשיך בדרכיו ולאחוז במשנתו של מרן ראש הישיבה זצוק"ל, בויכוי הרבים, בהתמדת התורה, בתיוקן המידות, בשלמות האמונה, מהדהדים וחורצים חריץ עמוק בלבבות.

כך גם הדברים הבהירים של הגאון הגדול רבי דוב לנדו שליט"א, המדבר על השבר הגדול שבו הושבר כל בית ישראל, ועל הצורך לחזק בדרך שהתווה מרן ראש הישיבה זצוק"ל, בלימוד מכל המשך בעמ' 35

בחוץ עולים גדולי ישראל שליט"א בזה אחר זה, ויוצקים את אבן הפינה במתחם הגדול בקרית "אילת השחר", עליה עתיד לקום היכל הישיבה הקדושה, להמשיך את אותה דרך שהתווה מרן רשכבה"ג זצוק"ל: "שיגדלו מקבלי ומוסרי התורה"

ופרח לו איש האמת | הרב שמעון יעקובי

רבים טועים בי

בצוואתו המטלטלת, אותה עלינו ללמוד בעיון כראוי לדבריו של אדם גדול, ביקש רשכבה"ג מרן זצוק"ל לומר לנו: בניי חביבי, רגילים אתם לסולמות הערכים של עולם השקר, אך דעו נא כי ישנו עולם אחר, עולם אמת. השארתי לכם צוואה שנכתבה במילות אמת, יבינו אותה רק אלו שינסו לצרף בנשמתם את האמת ---

צילומים: שוקי לרר

1.

ליל שבת אחר חצות.

שקט כפוי ומבורך יורד על הבריא, היקום כולו תחת שלוות קדושת השבת. לאחר השבוע שחלף שהיה מרעיש ומטלטל עד תהומות נפש, מוצאת לה הנשמה לעצמה מעט שקט פנימי, והמחשבות שנדחסו ונבללו זו בזו בארבעת הימים האחרונים, מנסות למצוא את דרכן חזרה מהסבך, להסתדר, להיפרד ולהתארגן מחדש. זו לצד זו, זו אחר זו. מחשבות עצובות על אבידה נוראית שאין לה תמורה.

אלא שמחשבה אחת שולטת בכיפה בולטת מעל המחשבות כולן, כמו דוחקת את חברותיה ומבקשת ליטול את הבכורה, תובעת את התייחסותנו בדחיפות ואינה מרפה עד שנהפוך בה שוב ושוב: הצוואה!

הצוואה המרטיטה, אותה שמענו לראשונה בשעת ההלוויה בקולו הנשנק של המשגיח שליט"א, אינה עוזבת אותנו. המילים שהיכו בנו בעוז, שגרמו לנו לדמוע, ממשיכות להדהד באזנינו שוב ושוב ללא הפסקה.

"מקומי בין אנשים פשוטים"

"לא לכתוב עלי שום מאמר בעיתון"

"מספיק שיהיו עשרה אנשים בהלוויה"

"לא להזכירני בשם צדיק ירא שמים"

"לא לקרוא ילדים על שמי"

הצמרמורת שאחזה בנו כשמענו מילים אלה לראשונה, שבה ועולה בנו שוב ושוב, כל אימת שאנחנו שבים ומהרהרים בהן.

אך אי שם, בירכתי המוח, מחשבה אחרת נולדת. משהו בשקט הזה של חצות הליל, מפנה את נתיב החשיבה האינסטינקטיבית, ומאפשר לנבטים של מחשבות אחרות ומעט שונות, להתחיל ולצמוח. גולמית היא עדיין וחסרת ביטוי, אך ככל שחולפות הדקות הולכת היא ומתגבשת, הולכת וצומחת, עד שלובשת היא צורה של ממש, ומתייצבת לה בשערי המוח בדמותה של שאלה חדה וברורה: מהי היום-רה הזו שנטלנו כאן לעצמנו?

האמנם כותב רבנו זצוק"ל שהוא לא צדיק?

ולמי הוא כותב זאת? לנו?

כיצד בדיוק הפכנו אנו להיות הכתובת להודיע בשעריה שהוא איננו ירא שמים ח"ו? כי אנחנו כן??

2.

זאת ועוד-

היאך אנחנו מגיבים למשמע מילותיו אלו? בזעזוע איברים מוחלט, בצמרמורת, בדמעות של התרגשות פנימית עזה, זעזוע והתרגשות שמקורם ב"הבנה" הברורה שלנו, שגדול הדור, רבן של כל בני הגולה, סמל היראת שמים של דור שלם, ממעיט כאן בערך עצמו עד כדי כך, שזה מזעזע את עומק נפשנו ה"יודעת" שאין הדברים כך.

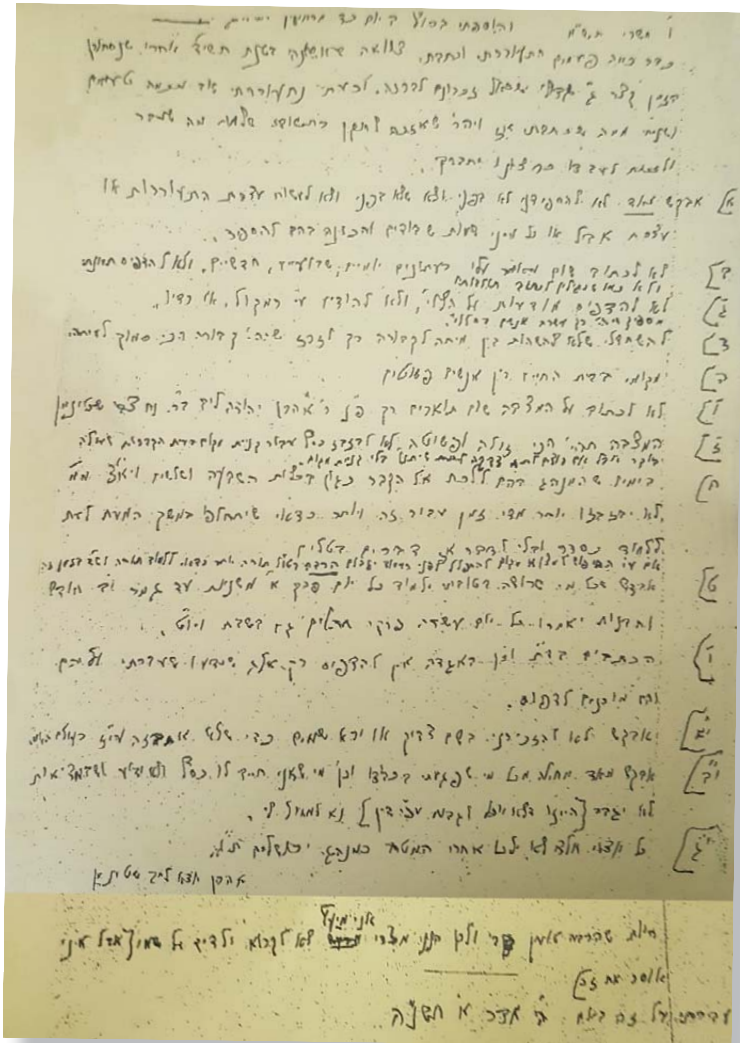
פשוט כך? ה"הבנה" שלנו?

מהו הדיאלוג המדומה הזה שמתנהל כאן לשיטתנו? מיהם הצדדים המתנצחים כאן?? מחד גיסא רבינו אהרן לייב זצוק"ל, שכותב שהוא לא צדיק ולא ירא שמים, ומאידך מי? אנחנו? "מוישה גרויס" שכמותנו ש"יודעים גם יודעים" עד כמה צדיק הוא היה, עד כמה ירא שמים הוא היה, אלא שבנוסף לכל אלו אנחנו גם מתוודעים כעת לענוותנותו הנוראה, שכנראה "מסתירה" ממנו את אשר "יודעים" אנחנו.

ובכן, משהו לא מסתדר כאן!

סדר הדברים הזה, לא נראה ישר. יותר

נכון - נראה עקום לגמרי.
והנה מן הזיכרון קופצת לה שורה נוספת:
"היות שהרבה טועים ב..."

מי לא סמרו שערוותיו למשמע השורה המרטי-
טה הזו?!

והמשכה המצמית: "אני ממליץ לא לקבוע יל-
דים על שמי". פחד פחדים, נורא נוראות. מן הסתם
לא היינו היחידים ששאלנו את עצמנו מיידית:
ושמא תאמר לנו, טייערער רבי'ה, על מי כן נקבע את
שם של ילדינו?

במי איננו טועים?
ועוד הגדלנו לומר לעצמנו, כי רק על גדולתה
וגדולתה של שורה מרטיטה זו לבדה, ראוי אתה
שנקבע שם של ילדים כשמו, אוי אוי איזה ענווה,
איזה דרגות נוראות מחוץ למושגינו אנו רואים כאן.
ושוב עולה ומייסרת אותנו אותה קושיה
נוראה: אכן זהו כאן הוויכוח? אלו הם הצדדים
המתדיינים?

רבי אהרן לייב מודיע קבל עולם "אתם טועים
בי", ואילו אנחנו, עדורי אמת, קוראי בחנף וריקי
צדק, אבק אדם השרויים במ"ט שערי טומאת עולם
הזה, אנחנו נהנה בראשינו ב"מבינות" מתחסדת,
נאחז בשולי זקנו המסודר וננענע דרכו את רא-
שינו בדבקות מתפעלת מאותו מלאך ד' צבקות,
ו"נכריע" כמובן שאיננו טועים, ודאי שלא, ההיפך.

הייתכן?
הוא אומר לנו כאן משהו, אנחנו בכלל מקשי-

בים לו?

3.

יום שבת קודש, אחר חצות.
השאלות מליל אמש עדיין עמנו. אינן מרפות.
אך בשעות האחרונות עולה במוחנו רעיון נוסף:
שומה עלינו לעיין שוב בצוואה וללמודה. כן, פשוט
ללמוד אותה. כמו שצריך. לברר מקור של צדיק.
לא להסתפק בשמיעה הראשונית השטחית וברגשי
התפעלות המתעוררים לאחר אותה שמיעה, אלא
להעמיק ולעיין בדברים כפי שראוי להעמיק בדבריו
של אדם גדול.

והלא, בחיי חיותו של רבינו זצוק"ל, כל שיחו
ושיגו איתנו, דלת העם, היה דרך כלל באופן של

רמיזה, מגלה טפח ומכסה טפחיים, לפעמים רק
מבט נוקב, לעיתים בהנהון, בתנועת יד. למידה רבה
נדרשה בכדי לדרת לסוף דעתו ולכוונת דבריו, ולמה
אפוא תיגרע צוואתו שכל מילה בה נשקלה ונמדדה
שוב ושוב, שנסתפק בשמיעה אחת ותו לא? !
אך מה נעשה ובשעה זו אין עותק של הצוואה
תחת ידינו.

4.

מוצאי שבת אחר חצות.
שוב שקט הליל, נרות החנוכה עדיין מרצדים
בכוחות אחרונים, עותק של הצוואה מונח לפנינו
ואנו מנסים ללמוד. לקרוא וללמוד.
ושוב זה קורה, ההתרגשות מסעיפיה היא בלתי
נמנעת, ההתפעלות וההתפעמות מעוצמתה נובעים
מאליהם, אך הלא ללמוד באנו, ומנסים אנו בכל
זאת להתבונן בדברים דרך עיני השכל,
ולפתע--

מילותיה מכות בנו ללא רחם.
רבונו זצוק"ל אכן כתב לנו. לפחותים שבפ-
חותים, לשפלים שבשפלים. ממרום שבתו כותב
הוא לנו, אפסי הארץ, דברים אחרונים, לימוד אחד
אחרון בזמן שהאזן תהיה כרויה לשמוע, בזמן
הפרידה, וכך הוא כותב לנו: "מבקש שלא להזכירני
בשם צדיק, ירא שמים".

ועומק דבריו ניצב לפתע מולנו, נוקב ומצליף
בנו: הניחו לי מסולמות הדירוג הרעועים שלכם.

בנים יקרים, פטרו אותי מכל אותם תארי "צדיק",
"ירא שמים", השגורים כל כך על פיהם, ואשר בינם
ובין האמת של מושגים נשגבים אלו, אין ולא כלום.
אין לכם כל השגה בהם, אתם משתמשים בהם שלא
כהוגן, עושים בהם סחורה, ומשחיתים את תוכנם
בכדי להתאימם למידותיכם ולצרכיכם השקריים.

חייתי ביניכם, הנהגתי אתכם, הכרתי את כל
חלייכם, שגיונותיכם ושקריכם על בוריים, אך כעת,
בעת פרידתי מהעולם הזה, בכניסתי לעולם האמת
אני אומר לכם ברורות: ה"צדיק" שלכם הוא לא
הצדיק שלי, והירא שמים שלכם יש בו בכדי לגרום
לביזוי רח"ל בגן עדן.

מקומי בין אנשים פשוטים. כן כן. זהו מקומי.
ואם חשים הנכם מין הזדעקות פנימית על שמשייך
אני את עצמי לאנשים פשוטים, הרי זו שוב עדות
נוקבת למקומכם אתם. לעולם המושגים השקרי

והמוזיף בו מתנהל כאן עולם השקר.
בעולם הזה בו אתם מכתירים את הצדיקים,
וקושרים כתרי יראת שמים על פי מיטב שיפוטכם,
במקום הזה שלכם, אנשים פשוטים הינה אכן
הגדרת פחיתות מזלזלת, אך בעולם המנותק מביצת
שקרי העולם הזה, הרחוק שנות אור מכל מושגים,
במקום שלי - מקומי, בין אנשים פשוטים.

רבים טועים בי - טועים לחשוב שהם מכירים
אותי, שיודעים במעלותיי בדרגותיי, "ידיעות"
ו"היכרות" המבוססות על שיטה אחת: לקחת מוש-
גים הנמצאים מעבר להישג אדם, ולצמצמם ולגמדם
למידות הזעירות והמעוותות של עולם השקר.

אתם הרי תספרו ותספרו. תרוצו לספור "כמה
אנשים היו", ועוד תספרו כמה עמודים כתבו, ותס-
פרו בימיים ותספרו בשבועיים ותספרו בחודשיים,
הלא כן? ועל פי זה, על פי אמות המידה המעוותות
הללו, תקבעו בנפשותיכם לאמר: איזה אדם גדול
הוא היה, איזה צדיק וירא שמים.

ובכן, הנה לפניכם אמת המידה שלי:
מצידי שיהיו רק עשרה אנשים בהלוויה.
אבקש לא לכתוב שום מאמר עלי בעיתונים
יומיים, שבועיים, חודשיים.

וכך נמשך לו לימוד הצוואה לתוך השעות הק-
טנות, עד שאין מנוס מלשאול את עצמנו רק שאלה
אחת: מה חשבנו לנו? למה חשבנו את עצמנו? איך
נתמלאנו כל כך הרבה גאווה למשמע צוואת ענווה
שכזו?

5.

את הצוואה הזו צריך ללמוד שוב ושוב.
מי יודע אילו עומקים נוספים נמצא לאחר לימוד
נוסף בדברים, אך דבר אחד ברור לנו כבר עתה-
אין זו צוואה של קטנות, אלא של מרחק.
אין זו צוואה של הנמכה, כי אם של גובה מעל
גובה.

צוואה של אמת אחת פשוטה, השוטפת בטהר-
תה את כל סירחון השקר הקיים כאן בעולם.
צוואה האומרת לנו: בני חביבי, רגילים אתם
לסולמות הערכים של עולם השקר, אך דעו נא כי
ישנו מקום אחר, עולם אחר, עולם אמת --
השארתי לכם צוואה שנכתבה במילות אמת,
יבינו אותה רק אלו שינסו לצרף בנשמתם את האמת.
ופרה לו איש האמת ---

אתם הרי תספרו ותספרו. תרוצו לספור 'כמה אנשים
היו', וכמה עמודים כתבו, הלא כן? ועל פי זה, על פי
אמות המידה המעוותות הללו, תקבעו בנפשותיכם
לומר: 'איזה אדם גדול הוא היה, איזה צדיק וירא שמים'.
ובכן, בניי חביבי, הנה לפניכם אמת המידה שלי...

דוד כהנא
צילומים:

לפני כ־20 שנה, התבקש הרה"ג רבי אליעזר קפלן שליט"א ע"י מרן זצוק"ל לסייע בייעוץ רפואי לרבנית ע"ה שחלתה באותם ימים, ולשמש כשליח להרב אלימלך פירר שליט"א • בשנים האחרונות ועד הרגעים האחרונים, לא משה ידו מיד מרן זצוק"ל בכל עתות היום והשנה, ללא הפוגה • בשיחה ל"יתד השבוע", הוא מתאר מכלי ראשון דברים מופלאים ונשגבים אותם ראה ושמע במשך השנים, טפח מהנהגותיו והליכותיו, גם בימי חולי, מכאוב וסכנת חיים • מרבית הדברים אינם נתפסים בכלי הקיבול הגשמיים שלנו, ובכל זאת, יש בהם כדי לתת לנו שמץ מושג על האדם הגדול שהיה בקרבנו עד לפני זמן קצר - ואיננו!

דעת זית

מדברים בעניינים כאלו שהאדם המצוי שלא נמצא בדרגות גבוהות אלו עלול ח"ו להשליך מהנהגות אלו לעצמו. צריך א"כ להיזהר בזה, ומרן זצוק"ל עצמו, בשאלות רפואיות שעלו לפניו בנוגע לאחר רים, לא היה מורה כפי שהורה לעצמו. "מי שלא חי בדרגה רוחנית עליונה כפי שהיה הוא חי, לא יכול לסגל לעצמו הנהגות אלו. לדוגמא אספר לך, בשנים האחרונות מיטע מאד באכילה והיה רגיל לאכול אוכל לא מתובל כלל. הוספתי לו פעם קצת סוכר, אולי יעורר קצת את התיאבון, הוא בירך על התבשיל, אכל כף, קרא לעברי: 'אני מרגיש טעם גיהנום!!!!', ולא רצה להמשיך לאכול מהתבשיל..."

"אז מי שלא חש בכפית סוכר טעם של גיהנום, אינו יכול להשליך מהנהגות אלו לעצמו".

בשנים האחרונות, בשנה האחרונה, ראו דברים מיוחדים?

"השנה האחרונה היא כולה מתנה מהקב"ה - פותח הרב קפלן. "בדיוק לפני שנה, נר א' דחנוכה אושפז מרן זצוק"ל במצב קשה. כמה שעות לאחר האשפוז נקראתי למנהל המחלקה, אשר בפנים סכורות בקש לערכנני במצב הקשה. אני מבקש, אומר הרופא, להזעיק מידית את המשפחה למיטת הרב, ששעותיו ספורות... לאחר כרבע שעה שוב פונה הרופא ומתעניין: מדוע בני המשפחה עדיין לא כאן? האם אינם מבינים את חומרת המצב? במושגים רפואיים ובדרכי הטבע אכן המצב היה חמור, היינו מוכנים לגרוע מכל, בוודאי שלא היה מי שחשב שנוכה ומרן זצוק"ל יצא מביה"ח - וההמשך ידוע לכל".

"אך אני חייב לספר כי בתום הלילה הארוך הזה בו שהה בהכרה מעורפלת ללא תגובה, בשעת בוקר מוקדמת התעורר מרן זצוק"ל ושפתיו ממלמלות, אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף. לא ברור כלל מה עומד אחר משפט זה שיצא מפיו, אך בוודאי כי שם הוא חי, ועם זה הוא התעורר".

כה הרה"ג רבי אליעזר קפלן שליט"א להתחבב על מרן ראש הישיבה זצוק"ל, כאשר עמד לימינו כעשרים שנה. זה החל בקביעות מדי שבוע במוצאי שבת בספר "אמונה וביטחון" וכן שיעורי "נפש החיים" ועוד. בכל אותם שנים זכה לראות ולשמוע דברים מפי קרשו, והיה מרן זצוק"ל מוכיחו תמיד בחיבה יתירה ובשמות חיבה כמו "הנכד של רבי ירוחם" ועוד, ואכן ליבו ואוזנו של הרב קפלן כרויים היו לקלוט מאורו הגדול לשמוע ולהוסיף לקח.

נועדנו עמו בשעת שבו, כאשר הלב עדיין ממאן לקבל והאבל נפרש על פני העולם כולו. העין טרם יבשה והלב מסרב לעכל. מילה ועוד מילה, נשנקות בכבי עצור. שקיעה, ענן עב, חושך.

בימי חוליה של הרבנית אשת חבר, מרת תמר ע"ה, כאשר מרן זצוק"ל חרד לבריאותה ולשלומה, התבקש הרב קפלן ע"י מרן זצוק"ל לסייע בייעוץ רפואי לרבנית ע"ה כשליח בין ראש הישיבה להרב אלימלך פירר שליט"א. בשנים האחרונות ועד הרגעים האחרונים לא משה ידו מיד ראש הישיבה זצוק"ל בכל עתות היום והשנה ללא הפוגה, שבת וחול, מועדים וחגים.

עכשיו הוא ממאן לדבר, כי יקשה לנו להבין. הוא קופץ שפתיים משום שנקודות ההשקע עם ראש הישיבה זצוק"ל, אף שעניינם היה כביכול הגוף ות חלואותיו, פשטו ולבשו צורה של עבודת ד', אמונה וביטחון, השגחה פרטית צרופה, מי יכילם? - "מען דארף תשובה טאהן און אלץ וועט אריבער גיין" זצוק"ל בלב עתות תשובה, והכל יעבור, היה מפטיר לעיתים כשבקשו בני הבית להביא רופא.

השיחה עם הרב קפלן שליט"א מתנהלת, כאשר התחושה היא שרוב הדברים אינם נתפסים בכלי הקיבול הגשמיים שלנו. כללים שאינם תקפים אצל האדם הממוצע והרגיל, וההסתר רב על הגלוי. ובכל זאת, רבי אליעזר, אנו רוצים לשמוע משהו.

"כבני תורה יש לנו לנהוג במשנה זהירות כאשר

"הרופא ביקש להוסיף כוס מים לתפריט. 'ומה עם שתייה מתוקה? כמה כב' הרב שותה?' שאל הרופא. 'מעודי לא שתייתי שתייה מתוקה, השיב מרן זצוק"ל. 'אף שניינם היה כביכול הגוף ות חלואותיו, פשטו ולבשו צורה של עבודת ד', אמונה וביטחון, השגחה פרטית צרופה, מי יכילם? - 'מען דארף תשובה טאהן און אלץ וועט אריבער גיין' זצוק"ל בלב עתות תשובה, והכל יעבור, היה מפטיר לעיתים כשבקשו בני הבית להביא רופא. השיחה עם הרב קפלן שליט"א מתנהלת, כאשר התחושה היא שרוב הדברים אינם נתפסים בכלי הקיבול הגשמיים שלנו. כללים שאינם תקפים אצל האדם הממוצע והרגיל, וההסתר רב על הגלוי. ובכל זאת, רבי אליעזר, אנו רוצים לשמוע משהו.

עניינים של תורה, עניינים של נקיות המידות, של אבחנה בין עיקר לטפל. הרה"ג אליעזר קפלן שליט"א עם מרן זצוק"ל בחדרו

"לפעמים הסכים שניבא רופא ופעמים לא. הוא לא יחס חשיבות לטיפולים ולבדיקות, ולכן כמעט ולא התערב בזה למעט פעם אחת שהבאנו רופא גדול, בצאתו ביקש ממני מרן זצוק"ל: 'יותר אל תביא אותו, מפני שאין שם שמיים שגור על פיו'".

←

התרופה היעילה היחידה היא תפילה. מתפללים ליד חדרו של מרן זצוק"ל במעיניו הישועה

ממנו, אבל מה השייכות לבינה וגבורה, והפי' הוא שסביבת הלומד תורה מקבלת ממנו כוח וגבורה". אפשר לומר כי הדרגות האלו היו נראות ביום יום?

"בוודאי. מסכת הטרדות שלו גבלו בעבודת ד' בלבד, בתורה ובתפילה וגמ"ח, תמיד הרגשנו שאנו מפרעים באמצע, באמצע סוגיא, באמצע עניין, האווירה היום יומית סביבו אפפה דריכות, קפדנות בניצול הזמן, סדרי זמן המנוחה וקבלת קהל. מלבד התפילות, סדרי זמן המנוחה וקבלת קהל. מלבד עניינים אלו לא הייתה תפיסת מקום לכלום".

"כמובן הזהירות המופלגת בהלכה, עד הסוף, לא יותר על כלום, חומרה יתירה בכשרות, בנקיות הגוף, בנקיות הממוק. הוא סירב לבלוע כדור כמות שהוא מחשש הנאת גרונו, הגלולה היתה נעטפת בעטיפה כלשהי ורק אז בלע. לפעמים כשהיה נדרש לקחת גלולה, היה חוצה אותה ואומר: 'חצי גם מספיק, השתדלות'".

"חובה לציין כי למרות הדריכות לא היו שם לא בהילות ולא 'צערועין', הכל נעשה כמו שצריך בש' לוזה, שליטה מוחלטת על העשייה. שלטון הדעת באופן מוחלט, משהו בעשייה שלו היה פלאי, מצד אחר כובד ראש, דריכות ומתח, מצד שני העשייה עצמה הייתה נסוכה בשלווה, לא הייתה התלבטות, לא הייתה תהיה או בלבול, הכל היה מחזור כשמלה, בגדר 'הסתרת פניך הייתי נבהל'. מישוהו הראה לי פעם את הרבינו יונה על 'שורש כל הפעולות', שם מבאר כי האדם שעוקר מעצמו את כוח התאוה, הרי האברים שלו משרתים את השכל. וז"ל רבינו יונה: 'התאוה הנתונה בלב אדם שרש כל הפעולות לכן אם יתקן התאוה תחת אשר כל האברים ישרתוה ימשכם אחר השכל וילוו עליו וישרתוה יכשרו על הפעלים שנאמרו וכן ישר פעלו (שע"א, א, ל"א)".

קשה להבין, מתח ושלווה יחדיו? "מי שלא היה שם לא יוכל להבין זאת. מי שהיה שם, מבין טוב על מה אני מדבר". מה זה עשה לסביבתו? "סביבתו נתבעה ל'גדלות', לראות דברים בגדלות לא להסתפק בגינותיו עולם הזה. באופן כללי לא היה ניתן להיות בבית באופן קבוע מבלי שאתה שייך לאיזה שיעור, קשור לקביעות מסוימת או

"שאלנו, כך צריכים לנהוג למעשה?" "והשיב: 'לא. בכל מקרה צריך לדון לגופו של עניין'".

"דרך אגב, כמה שבועות אחרי זה הייתה לי הז' כות להתלוות למרן הגרמ" ליפקוביץ זצוק"ל בדרך כו לביקור רפואי. בדרך סיפרתי לו את ההתרחשות הנ"ל, לאחר שסיימתי אחז מרן הגרמ"ל זצוק"ל המשפט הזה התלווה אליו ברגעי הכרעה, בעתות שמקורה קודש, היא הוראה פרטית ואינה הוראה לכלל, ומקובלנו ממרן החזו"א זצוק"ל כי יש לבכר את הרופא המומחה על פני האחר, לכן צריך תמיד לשאול שוב לפי העניין. לאחר מכן הוסיף, 'בטוחני כי הניתוח הנ"ל עבר בהצלחה, אבל זאת רק מפני כי יצאו הדברים מפי רבי אהרן ליב'".

"כל ההסתכלות שלו, כל העובדות נבחנו במ' בחנות אחרות. לא רק בתחום הרפואי, בכל תחום ובכל שאלה שהגיעה לפתחו, המבט וההסתכלות שלו על הדברים היו מקבלים מדרים שונים ושופ' כיס אלומת אור על העובדות שבדרך כלל התהפכו לגמרי או שהשאלה התייתרה מאליה. השאלה הפכה להיות שאלה אחרת והעובדות לקו בהנחות יסוד שבערועורן קרס המגדל כולו. הוא ראה את הכל בעיניים שונות, עניינים של נקיות המידות, עניינים של תורה, עניינים של עיקר מול טפל, מבט של קרבת א־לוקים, מבט של אמת".

מצד מה? הוא היה מצטט מאמרי חז"ל? "גם, אבל זה לא רק זה. הייתה תופעה מדהימה שהשעות ליד מרן זצוק"ל, הכניסה לחדרו, נסכה רגיעה של י' אתה עמדי'. מעשים שבכל יום שה' גיעו אנשים עייפים ומותשים, עם לב כבד ושאלות מורכבות, ועוד לפני התרת הספקות, היתה איזה התעוררות פנימית שאחזה בלב השואל באמונה וביטחון בהשגחה פרטית, פתאום חשו בחוש 'כי אתה עמדי'".

כלומר, משהו באוויר? "קשה להסביר זאת במילים. הרגשה רוחנית, היתה איזה ורממות, המחשבות התנקזו לחיבור ונגיעה בהשגחה פרטית. ממילא הכל נהיה טוב. אולי זה כפי שפי' המהר"ל את המשנה באבות 'ונהנין ממנו עצה ותושיה, בינה וגבורה', דבשלמא 'עצה ותושיה' הם בעיניים שאפשר להבין שנהנין

כרתם בדמעות

אנשים נכנסים ללא סדר. רובם ככולם לא מסוגלים לספר ולהאריך, לפרוק אפילו משהו מהמונח על ליבם. חלקם רק מתיישבים ומזילים דמעה חרישית, אחרים בוהים בכאב, ויש שבכל זאת מצליחים לדבר מתוך ליבם הקרוע • על גבי דפים קטנים שורטטו השבוע במהירות עובדות ועדויות מפי המנחמים במהלך ה"שבעה" בבית רשכבה"ג מרן ראש הישיבה זצוק"ל • "יתד השבוע" קיבל לפרסום מספר דפים כאלו, תיעוד של מספר שעות, מפי אומרים • תיעוד אותנטי של זיכרונות, ערגה וכאב

ברוך רקובסקי וגרשון טברסקי

צילומים: שוקי לרר

"יתד השבוע" זכה לקבל מספר דפים, עלים לתרופה מהחומר העשיר שהצטבר בידו - ועתיד לראות אור בקונטרס עד יום השלושים. סיפורים על חודו של קולמוס, מתוך אשד של דברים שנאמרו ונשמעו במהלך השבעה, כפי שנאמרו. יוכרה ויודע: הדברים נרשמים לפי סדר הבאים והיוצאים באין מוקדם ומאוחר

לתרץ קושיא של 80 שנה

הגאון רבי נחום שיינין שליט"א, מיושבי על מדין, מספר: אבי, הגה"צ רבי מנדל שיינין זצוק"ל, למד חברותא עם מרן זצוק"ל בסדר חושן משפט סימן מ"ו - בערבי יום בכפר סבא. הוסיף וסיפר: "זכורני בצעירותי בפתח תקווה שדיברו אנשים שכדאי לבוא לראות את הצדיק שלומד בלומז"א." הגר"נ שיינין המשיך ואמר: "בשנת תשס"ט סיפרתי למרן ראש הישיבה מעשה מאבי. אבי הרי

אחרי הניתוח שמרן זצוק"ל עבר, אמרו לו שהוא צריך לאכול ביצה קשה כי יש בה חלבון, הוא החזיק את הביצה ביד, מביט בה כאילו הביאו לו פה איזה משהו משונה... ועשה טעימה קטנה והניח את הביצה מידו ואמר: "מפטים אותי כמו אווז!"...

כנסנו על בהונות, צידדנו את עצמנו, כלל ישראל כנס אל הבית הגדול, מנסה באשר האדם למלא את החלל, לשוא. ככל שיהא הבית צפוף יותר החלל מציק אותו עד גדותיו. זהו הבית שהיה מקור מים חיים מפכה, אשר יובליו נמשכו אל כל קצוות תבל, אך גם כאשר מסביב המה הסער, כאן בפנים היה את הד' אמות הצנועות.

כאן נע השעון העתיק ביותר בעולם, שמחוגיו נעו סביב מעגלי חיים שנמשכו מימות עולם, כאן השמיע השעון העתיק את תקותיו, כל עוד הם נשמעו - נע העולם סביב מעגל הזמן הישן, עתה נדמו מחוגי הזמן, לא נשמע עוד תקתוק השעון העתיק, ושוב לא יוכלו הבריות לכוון את מחוגיהם בהתאם למחוג שנדם.

זהו הבית שמעולם לא היה בית. הוא היה בית מדרש, בית כנסת, חדר שיעורים, חל תלפיות, בית שכל אבן בה נמטרה לכלל ישראל ולעולם התורה בפרט. אנשים נכנסים ללא סדר. רובם ככולם לא מסוגלים לספר ולהאריך, לפרוק אפילו משהו מהמונח על ליבם. אלהים מבקשים להיכנס, ואין הזמן מאפשר לשבת ולהאריך, יש מתיישבים מזילים דמעה חרישית בצדי החדר, אחרים בוהים בכאב, וכך ללא סדר ובהמוניות שופצת נדחקים נכנסים ויוצאים - כפי שהיו רגילים לבוא כאן ללא תור ולא גינוני קדימויות. אחד מבני המשפחה, אברך כמדרשו יושב ורועם ברמע, על גבי דפים קטנים את הנאמר כאן מפי מנחמים.

אני מקבל טלפון מהרב שניידר שמרן שואל כי קיבל פניה לבוא לדרוש, האם זה על דעתכם, או שצעירים מנסים לחנך אתכם... הגר"ר שלמה זאב קרליבך שליט"א, חתנו של הגאון הגדול רבי משה סולובייצ'יק זצוק"ל סיפר, שהוא זוכר שכאשר חותנו הגיע לחתונה של בתו של מרן זצוק"ל עם חתנו הגאון רבי דוב שפירא שליט"א, מרן זצוק"ל והרבנית ע"ה ליוו אותו החוצה, בחוץ מרן אמר לו: "אני זקוק לעצה ממך, אנשים כל הזמן באים ולא נותנים זמן ללמוד, כל הזמן דופקים בדלת."

אח"כ סיפר הגרש"ז קרליבך את הסיפור הידוע על החוס הנורא שהיה במחנה בשוויץ וכל הפועלים הורידו את החולצה חוץ משנים, רבי משה סולובייצ'יק ומרן זצוק"ל.

"היא עוד תצא מזה!"

המשגיח רבי חזקיהו מיישקובסקי שליט"א: ישנם הרבה מופתים לספר על מרן, ואפשר לשבת ולדבר כמה שעות על כך בלבד, בני הבית יודעים שהתגלגלו כאן סיפורי מופתים ללא הרף. אספר סיפור אחד: "היה פעם יהודי דתי שהתקרב ובתו חלתה לא עלינו בפתאומיות והגיעה עד שערי מוות. הרופאים אמרו למשפחה שלא יעזבוה כי הסוף קרוב, האבא כמובן היה שבור והתקשר לרכז "לב לאחים", שינסו למרן זצוק"ל לבקש ברכה. הוא עשה כך ונכנס, שטח את הבקשה ומרן זצוק"ל אמר: "היא תחיה". הלה היה מופתע - הוא התכוון לשמוע דברי חיזוק, מה פתאום מרן זצוק"ל אומר שהיא תחיה? הוא שאל את מרן זצוק"ל האם הוא מוכן לדבר עם האבא בטלפון, מרן זצוק"ל הסכים. התקשרו ומרן זצוק"ל אמר בטלפון לאבא: "מה אתה נבהל, היא עוד תצא מזה", וכך הוזה. תוך כמה ימים היא עמדה על הרגלים."

היה זה לא יאומן, שמונים שנה של קושיא, ובשתי דקות הוא יישב את זה. הפלא ופלא! "האם זה על דעתכם?" הגאון רבי יצחק מרדכי רובין שליט"א, רב דקהילת קודש "בני תורה" בהר נוף, סיפר בין דבריו: "שנה אחת הזמנית את מרן זצוק"ל לדבר אצלנו בערשת ימי תשובה, מרן זצוק"ל הגיע והייתה התעוררות גדולה מאוד. שנה אחר כך פנה אלי אברך ואמר לי אולי כדאי להזמין את מרן זצוק"ל שנית? אמרתי לו אין בעיה, אתה תטפל בזה, לי קשה. הוא נסע למרן זצוק"ל וביקש ממנו לבוא גם השנה. מרן זצוק"ל השיב לו: 'אחזיר תשובה תוך יום'. בלילה

זצ"ל בכינוס "לב לאחים", קם אדם ואמר: "אני הייתי בעל המעשה ואני חושש מעינא בישא, אל תפרסם את השמות." לפלוגי מירידי היה נכד שנולד עם בעיות, ומיד אחרי שנולד אמרו כי אין לו כליות, הרופאים אמרו ששעותיו ספורות. מרן זצוק"ל אמר לנו: "הכל בסדר". וב"ה הילד כבר חי כמה שנים ומדי פעם עושה בדיקה וממשיך לחיות. כוח התפילה והברכה של מרן זצוק"ל. והם עדיין לא מבינים איך הוא חי. המשיך המשגיח הגר"ח מיישקובסקי: "רבי ראובן סקלאר מעסקני החסד בארגון "קו לחיים" סיפר על בת ישראל שחלתה במחלה ויצאה מזה בברכת מרן זצוק"ל, ומרן זצוק"ל אף אמר כי אין צורך לספר בשידוך כלום. וכך הוזה וסגרה שידוך נפלא. עד השידוך והנישואים מדי פעם ערכו בדיקת ביקורת והכל היה בסדר, אחרי הנישואים התקשרו מבית חולים שהגיע הזמן לעשות ביקורת. היא באה לשאול האם לספר לבעלה? מרן זצוק"ל אמר: "כן. והכל יהיה בסדר" ולא ידעו איך בדיוק כיצד לספר לו, אז היא ביקשה ממנו לבוא לטיול וכו', שם סיפרה לו מתוך פחד מי יודע מה תהיה התגובה, אבל הוא לא התרגז רק התרגש ואמר: "לא אמרת לי עד היום, הייתי עוור לך לעבור את הכל בשמחה!" כך מרן היה אבא של עוד ועוד יהודים, לאלפים ורכבות.

"אוי לעיניים שרואות"

הגאון רבי בצלאל פנחסי שליט"א, ראש ישיבת "ברכת אפרים": מרן ראש הישיבה זצוק"ל הגיע אלינו לישיבה הרבה פעמים. המשיך וסיפר: "כאשר למדנו אצלו בישיבה קטנה, הייתה פעם אועקה, הוא הפסיק את השיעור וכולם הלכו למקלט, ורק הוא נשאר על יד הסטנדר. ונשאר ללמוד."

אחרי המלחמה אז, ביקשו שיגיד לנו דברי

"הוא אחז בידי ואמר: 'תראה, אני אבוא לשמים ואתן דין וחשבון על כל מה שעשית, האם אתה מרשה לי לומר שיש לי חלק אתך?'"

ישבנו שבעה על

אבי, מרן זצוק"ל הגיע לנחם, יושב שם אח של אבי שהוא לא

בר אוריין, מרן זצוק"ל דיבר איתו ואמר לו שכדאי לקבל על עצמו שעת לימוד תורה בכל יום. אחרי כמה חודשים מרן פגש בחתונה את דוד שלי, ומיד שאל אותו: 'נו, אתה לומד?'"...

הרב חנניה צולק שליט"א, יושב ראש ארגון "עזר מציון": "זכיתי להיות באשכבתיה דרבי, ביציאת נשמה, פעם ראשונה הבנתי מה שתמיד אומרים "ניצחו אראלים את המצוקים", הרי כל חייו היו על חוט השערה ובאותן דקות אפילו חוט השערה לא היה, ואף על פי כן כאשר עשו החייאה חזר הדופק ואחרי כמה רגעים שוב נפל ושוב החייאה, באופן חריג, הרגשנו ממש שהנשמה הקדושה שתלויה על בלימה נמצאת במלחמה של אראלים ומצוקים שאוחזים בארון הקודש."

הרב צ'ולק המשיך: "מדי שנה זכינו שהוא היה בא אלינו בחול המועד סוכות לשמחת בית השואבה ושערכנו עבור הילדים החולים, פעם רבי יצחק לווינשטיין זצ"ל אמר לי: "דע לך שכמה ימים אחרי שראש הישיבה נמצא אצלך, ראש הישיבה כאוב מהמראה. הוא ממש מתייסר מהמראות של הילדים החולים."

פעם אחת אחרי שהוא יצא הוא שלח לקרוא לי, הוא אחז בידי ואמר: "תראה, אני אבוא לשמים אתן דין וחשבון על כל מה שעשית, האם אני אוכל לומר שיש לי חלק אתך? האם אתה מרשה לי להגיד את זה? אני חייב זכויות..." כמובן אמרתי לו שמה בכלל השאלה הרי הוא העיקר והוא הרי המלווה אותו בעצה והדרכה ובלעדיו לא היה כלום וגם כל

המשך בעמ' 33

נכתב בדמעות

המשך מעמ' 19

השפעתו והתאמצותו בסיוע להתרים נדיבים. וראיתי שקורת רוח נמסכה עליו.

מסכת "ביצה גלאט"

אחד שאמר שהיה מקורבו של הגאון רבי שרגא גרוסברד זצוק"ל, סיפר: בחנוכה לפני כיובל שנים, מרן זצוק"ל והגאון רבי שרגא נסעו לנצרת עילית, הייתה מחשבה אז לפתוח שם ישוב חרדי ורבי שרגא ביקש ממרן זצוק"ל שיתלווה אליו.

לנסיעה הצטרף ילדו בתור טיול בחנוכה. הם נסעו כמה שעות, הגיעו וראו מה שראו והתכוננו לחזור. ואז התרחש מאורע חריג, הם שמעו שהילד אומר להאבא שהוא רעב, נו, ילד רעב צריך למצוא פתרון. לפתע ראו בנצרת עילית שני יהודים נשואי פנים עובדים מחנות לחנות. הם ראו איזו מסעדה שם, אבל בכל דבר הייתה שם בעיה. בשר אין מה לדבר שאין אפשרות, וגם ירקות היו כל מיני חששות של כשרות ומעשרות, ושאר דברים יש לכל מאכל את החשש כשרות ממנו הם חששו. בסוף מצאו דבר אחד שהוא כשר גלאט: ביצה. הם ביררו כיצד בישלו אותה ולא היה בה שום בעיה. הביאו לו ביצה שיאכל וישבע.

ואז החלו לחפש שתיה בחנות, כמובן הכל היה עם חששות כשרות ורק מים היה אפשר לשתות, ואז החל דיון איזה כוס, כוס זכוכית, היא טובה? כוס פלסטיק יש בה חששות של בליעה מאכלות אסורות וכו' אז הכריעו לו לגשת לברז ולשתות עם היד...

אחר כך בשל כל העיכוב נוכחו לראות כי כבר התאחרה השעה ולא יספיקו לבוא עד זמן הדלקת נרות לביתם, אז התקשרו למרכזיה של פוניבז' ומשם שלחו להודיע להרבנית ע"ה שהוא יאחר ושהיא תדליק במקומו.

בזכות שלוש מילים

הרה"ג ר' חננאל לוי שליט"א, בנו של הגאון רבי אריה לוי שליט"א, סיפר: "ישבנו שבעה על אבי, מרן זצוק"ל הגיע ביום הראשון לנחם, וישב שם אח של אבי שהוא לא בר אוריין, מרן זצוק"ל דיבר איתו קצת ואז אמר לו שכדאי לקבל על עצמו שעת לימוד תורה בכל יום ויהיה תועלת גדולה לנפטר."

אחרי כמה חודשים מרן זצוק"ל הגיע לחתונה משפחתית שלנו, ואז הוא ראה את דוד שלי, מיד שאל אותו האם הוא לומד? הלה יצא מהתפעלות שהוא זוכר אותו וקיבל על עצמו מאז להוסיף שעת לימוד ואכן הוא מקפיד על זה מאוד. הכל בזכות 3 מילים שמרן אמר לו "הוספת שעת לימוד..."

"אל תשמע לצעירים!"

הרה"ג רבי ישראל ארנטורי שליט"א, רב בית הכנסת ישורון ברחוב הגר"א, סיפר שמרן זצוק"ל לא שכח אף פעם להזכיר לו שהוא כהן ותמיד היה מבטא את זה בחשיבות מיוחדת. הוא הוסיף וסיפר כיצד מרן זצוק"ל עודד אותו לקבל עול הרבנות ותמך בזה. לפני שנעשה רב מרן זצוק"ל אמר לו "תזכור תמיד, אני מזהיר אותך, אל תשמע לצעירים כי בניין נערים סתירה!"...

אברך נכנס וסיפר: גביר נכבד בעל צדקה עצום הגיע לחדרו של מרן זצוק"ל. לפני יציאתו ביקש: "כיון שהמצב באמריקה קשה, שראש הישיבה יתפלל שיהא לגבירים כסף - כדי לתת לבני התורה". מרן ראש הישיבה זצוק"ל, השכיל אל תוכן הבקשה, הביט עליו ואמר: "אני לא רוצה להיות שוטה לבקש מהקב"ה שייתן קודם לגבירים, הוא יכול לתת ישר לבני תורה..."

אחד מהעומדים בחדר אמר בקול: "כוונתו, שבכך יהיה להם לגבירים זכות של צדקה". הגיב מרן ראש הישיבה זצוק"ל: "@אני חושב שהם פשוט מעוניינים בעודף שיישאר מהצדקה שיתנו" @2...

"היכן הסתרתם אדם כזה?"

אברך אחד סיפר: מרן זצוק"ל אמר לי, כי בהיותו בחו"ל, זקן אחד בן שמונים ביקש ממנו ברכה, ושאלו על מה תבקש ברכה, ענה: על שלום בית. אמר לו מרן בתמיהה: "כזה זקן ועדיין לא למדת כיצד להתנהג עם אשתך?"...

מרן סיפר לי זאת והוא צחק מאד איך אנשים מזדקנים ואינם לומדים מאומה...

שלוחא דרבנן, הרב יעקב אשר, נכנס וסיפר שהיה רעש גדול בכל כלי התקשורת מההלוויה, וגם בכנסת זה היה ממש שיחת היום. כמו כן הצוואה של מרן זצוק"ל גרמה לקידוש השם שאי אפשר לתאר. הרב אשר סיפר, שניגש אליו יעקב פרי ראש השב"כ לשעבר ואמר לו, "תגיד לי, היכן הסתרתם אצלכם כזה אדם גדול?!" וכיצד עשיתם את זה?"...

הוסיף שבתקשורת דיברו הרבה על הסגפנות בה היה חי, והפלא היה שהוא עצמו זצוק"ל כלל לא הרגיש בזה... זה לא עניין אותו, ולא תפס אצלו מקום ועניין.

עוד המשיך הרב יעקב אשר לספר, שזוכר שבאחת הנסיעות לשדה התעופה הביאו לו לשתות, ואז החל נידון שלם על מה יברך שהכל וברכה אחרונה וכו'. אי אפשר לשכוח את דקדוק ההלכות המופלג שלו בכל מצב. בכלל היה נראה שהאוכל והשתייה המינימליים הם היכי תמציי לדקדוק ההלכה ולא להיפך...

עוד סיפר שזוכר שאחרי הניתוח שמרן זצוק"ל עבר, אמרו לו שהוא צריך לאכול ביצה קשה כי יש בה חלבון, הוא החזיק את הביצה ביד, מביט בה כאילו הביאו לו פה איזה משהו משונה... ועשה טעימה קטנה והניח את הביצה מידו ואמר: "מפטמים אותי כמו אווז!" אפשר כבר לחשוב מה הביאו לו... לא בשור ולא דגים, סך הכל חתיכת ביצה...

"מיקום הקבר לא משנה"

הגאון רבי ברוך סולובייצ'יק שליט"א: שתק כהלכה עד שהגאון רבי שרגא שליט"א פתח ואמר לו, שכל החיים האבא מרן זצוק"ל הזכיר את אביו הגאון רבי משה סולובייצ'יק זצוק"ל בהערכה גדולה ודיבר על המדרגה הגבוהה שהיה שרוי בה. מרן זצוק"ל תמיד אמר כי היורש של רבנו מרן הגר"ח זה רבי משה זצוק"ל.

הגאון רבי משה שטינמן שליט"א: הייתה כתבה בעיתון "יחד נאמן" על מרן הגר"ח סולובייצ'יק זיע"א, והאבא מרן זצוק"ל אמר שהכול נכון אבל העיקר לא כתוב - על המעלה של חסד שעשה עם אחרים, ושהוא דאג לכל יהודי שיהיה לו בית, וסיפר שהגאון רבי שמחה זעליג ריגר זצוק"ל אמר לו כי מרן ה"חפץ חיים" זיע"א אמר כך על רבנו חיים שהדבר העיקרי שאנו לפי כוחותינו וכישרונותנו מסוגלים ויכולים ללמוד ממנו זה החסד שלו.

הגאון רבי שרגא שטינמן שליט"א: האבא הרחיב וסיפר, יהודים היו מגיעים לרבנו חיים הלוי בשעות לא שעות, לפעמים באו ממש בשביל שטויות והוא לא אמר להם כלום, גם לא ברמז. והוסיף, כי היה אומר וידוי כסדר בכל יום. תמיד היה מוכן ליום המיתה, ותשחק ליום אחרון.

הגאון רבי משה שטינמן שליט"א: כאשר האמא עליה השלום נפטרה דיברו אתו על לקנות קבר במקום קצת יותר מכובד, אולי בחלקת הרבנים של פוניבז' וכדומה וניסו לרמוז לו שרוצים אח"כ גם שהוא יהיה במקום מכובד, הוא הבין את כל הרמזים ואז אמר: "אם אדם מתנהג בסדר, יהיה לו גם בסדר בשמים, ואם לא, מה יעזור שהוא יגיד שם, אני קבור בסדר מרן הגר"ח" שך? לא יעזור לו כלום!"

"80 אחוז צריך להתעלם"

רבי יחיאל צוקר שליט"א מהסמינר באלעד: מרן זצוק"ל אמר לי לגבי כמה מקרים ששאלתי כיצד להגיב, אמר לי באדיש, "שמונים אחוז צריך להתעלם - והתעלמת פעמים שאתה מתעלם". שאלתי אותו ומה קורה אם הם רואים ומכירים שאני יודע ומתעלם, אם כן יכול להיות תקלה ושיגידו "מדשתי שמע מינה נחא להו". השיב לי נחרצות, "אל תהיה כזה בעל גאוה, תפסיקו לחנך את כולם..."

ושאלתי שוב "תורה היא וללמוד אני צריך". אמר לי מרן זצוק"ל לשבת והסביר לי: "דע לך שבעולם יש המון חיידיקים שכל אדם בולע ונושם אותם והקב"ה עשה שיש לאדם בתוך הגוף מערכת שמגינה מפניהם מערכת חיסונית, ולפעמים המערכת לא מועילה ואז צריך עזרה על ידי תרופות, וכגון כאשר יש זיהום וכדומה, אבל אדם שתמיד זקוק לקחת תרופות, אוי ואבוי לזכה אדם! וכתחלואי הגוף כך הנפש, הקב"ה נתן יצר הרע וחייבים לפתח בגוף את המערכת שיתמודד עם זה. אי אפשר כל היום להיות עם 'תרופות' משגיחים ומעירים. אתם צריכים לתת כלים, אבל לתת להם גם להתמודד לבד..."

כל משך הניחום אבלים נכנסים לבית יהודים מכל חוגי עם ישראל, רבים מהם אפילו שאינם שומרי תורה מבקשים לראות את הבית את הכתלים... "כותלי ביתו של אדם מעידים עליו". אבל יותר ממה שהם מעידים על רבינו זצוק"ל הם מעידים עלינו, במה אנו עוסקים ועל מה אנו משחיתים את החיים שלנו...

זו היא רשימה קצרה של יום מימי השבעה, מעט מזער מיומן של ערגה בעת שחסרנו כל אלה...

נטילתה כנתינתה

המשך מעמ' 7

הלב ובכל הלב, ויחד עם זה מרעיף טללי נוחם על התלמידים ועל כל ישראל.

החיבור שהתנתק

המושגים הגבוהים הולכים ומתרוממים. משאות הקינה של גדולי ישראל שליט"א, הגאון הגדול רבי ברוך דוב פוברסקי שליט"א, הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א והגאון הגדול רבי משה הלל הירש שליט"א, מעמידים בשעת חימום זו את המבט הנכון על בוא השמש בצהריים, על הדור כולו שירד ממדרגתו בסילוקו של מרן זצוק"ל, ועל ניתוק החיבור לדורות הקודמים. על מושגים עצומים של גדלות ושליונות בכל חלקי התורה, בעמלה, ובדרכי קנייניה. הגאון רבי יוסף אפרתי שליט"א מקריא את דברי מרן שר התורה שליט"א כפי שמסר להגיד בשמו. מרן שליט"א ציטט את "תשובת הגאונים" על ההנהגות שקיבלו תלמידי רב לאחר

פטירתו לנהוג בדרכיו. הוא מגדיר את ההנהגה המיוחדת של מרן זצוק"ל כהתמסרות מוחלטת לתורה מאז שהכירו לפני 70 שנה, וקורא לציבור לקחת משהו מחלק זה של הנהגתו.

תוך כדי הדברים אני נזכר בצמרמורת, כי מרן ראש הישיבה זצוק"ל, ציטט אף הוא בהרחבה את "תשובת הגאונים" הזו, במשא ההספד אותו נשא בימי השבעה להסתלקותו של רבינו הגדול מרן הגראמ"מ שך זצוק"ל.

המעמד נמשך עוד שעה ארוכה, בדברי נהי מהגאון רבי יעקב הלל שליט"א, כ"ק האדמו"ר מבעלזא שליט"א וכ"ק האדמו"ר ממודז'ין שליט"א, המאירים אף הם את הזוויות השונות בדמותו של איש אשר כולו רוחניות, שהעמיד תורה בטהרה לישראל בכל מקומות מושבותיהם, בדמות של פך השמן הטהור בחותמו של כהן גדול, ובהשפעה העצומה שהיתה לדור כולו מדמותו וגדלותו.

דבריהם המעוררים של ראשי הישיבה הגר"א גרבוז שליט"א והגר"ד דיסקין שליט"א בבכי ויגון על אבל היחיד של בני הישיבות בתוך האבל של כלל ישראל, על המנורה הטהורה שנעדרה אורה. הדמעות מרשות לעצמן לזלוג. אויה. משא קינה ונהי של הגאון רבי אביעזר פילץ שליט"א,

שעורר את הציבור לקנות מושגים בגדלות בתורה וביראה בדרכו של מרן זצוק"ל, חתם את שורת ההספדים של גדולי ישראל שליט"א. לאחר תפילת "קל מלא רחמים" ע"י הגר"ש גלאי שליט"א, אמר את הקדיש בנו הגדול של מרן זצוק"ל, הגאון רבי משה שטינמן שליט"א. "יתגדל ויתקדש שמיא רבא".

ממשיכים בדרכו

בחוץ עולים גדולי ישראל שליט"א בזה אחר זה, ויוצקים את אבן הפינה במתחם הגדול בקרית "אילת השחר", עליה עתיד לקום הבית הגדול שמגדלין בו תורה ויראה היכל הישיבה הקדושה, להמשיך את אותה דרך שהתווה מרן רשכבה"ג זצוק"ל: "שיגדלו מקבלי ומוסרי התורה".

אני יוצא, תפוס הרהורים, אחרי שעות ארוכות של שמיעת התבוננות בקצות דרכיו והשגת מעלותיו של מי שקידש וזיכך את עצמו בעמלה של תורה וחיי עולם הבא, לטובתנו, לטובת מוליקה אותי דומם. ההעדר מורגש וצועק בדומיה המקיפה. אוי מה היה לנו!

אני לא מכיר מישהו שהיה שורף מכתב המלצה עליו, של מרן הרב מבריסק זצוק"ל או של האדמו"ר מסאטמר זצוק"ל, משום סיבה ובטח לא מהסיבות של מרן הגראי"ל זצוק"ל

במהלך השבעה ח.ו.), שמרן החזו"א הורה לו ללוות את מרן הגראי"ל בכל פעם שמגיע, וכך נהג גם אביו מרן הסטיפלר זצוק"ל."

4.

הרבנית לוינשטיין מספרת שהיא זוכרת שבימים שלימד בכפר סבא היה שמח ואף ביטא את שמחתו באוזני שכנו הרב משה לוינשטיין ש"אף אחד לא צריך אותי". "החשיפה הייתה בניגוד לרוחו וטבעו. למעשה, אם לא מרן החזון איש, מרן הרב מפוניבז' והגאון רבי זאב (וועלוול) אידלמן שהוציאו אותו ממש בכוח מהאלמוניות, הוא מצדו לא היה נחשף לעולם". סיפור שדומה כי לא נחשף הוא הקשר של מרן הגראי"ל עם כ"ק האדמו"ר בעל "ויואל משה" מסאטמר זצוק"ל ששהה בשווייץ. הוא זה שהמליץ לרבנית תמר ע"ה להינשא לבחור אהרן לייב שבא מליטא (למרות היותה מבית של חסידי גור), והוא זה שהתיר לה לאחר נישואיה לעלות לארץ ישראל למרות שהוראתו הכללית הייתה שלא לעלות לשם בגלל הציונים, אך כאן חרג ממנהגו: "איתו את יכולה לעלות בלב שקט", אמר.

5.

והנה סיפור שאיני יכול להירגע ממנו. "פעם ראתה הרבנית תמר ע"ה את מרן זצוק"ל שורף מסמכים. היא שאלה אותו לפרש המעשה והוא הסביר לה שאלה הם מכתבי המלצה שקיבל ממרן הרב מבריסק זצוק"ל ומכ"ק האדמו"ר מסאטמר זצוק"ל. הרבנית לא הבינה מדוע הוא עושה זאת. אלה הם מכתבים יקרים ונדירים, מדוע לשרוף אותם?

"הגראי"ל הסביר לה: הלא הרי לא בחנו אותי. הרי קיבלתי את המסמכים הללו לא בגלל שהיה מגיע לי, אלא מפני שהם ריחמו עלי ורצו לסייע לי להיקלט במקומות שאגיע אליהם. אני חושש שלאחר ה-120 שנה שלי 'עשו עניין' מהמסמכים הללו, יבואו וינופפו בזה כאילו הכותבים באמת חשבו עלי כן, ולא יהיה מי שיכחיש זאת. לכן אני שורף אותם, כדי למנוע מכשלה".

ככל שאני חושב על הסיפור הזה הוא מטלטל אותי ומרגש אותי עד דמעות.

אני לא מכיר מישהו שהיה שורף מכתב המלצה עליו, נכון או לא, של מרן הרב מבריסק זצוק"ל או של כ"ק האדמו"ר מסאטמר זצוק"ל. משום סיבה ובטח לא מהסיבות של מרן הגראי"ל זצוק"ל. אני מתפעל גם על המחשבה התמימה כאילו רשמו עליו כי ריחמו עליו. לא מאמין שקיים מישהו שקיבל ממרן הרב מבריסק מכתב המלצה שמקורו ברחמים, וגם אם תמצאו אחד כזה, לא תמצאו מישהו ש י ח ב י א את המכתבים הללו ובוודאי לא שישורף אותם.

וזה כל כך מתכתב לי עם מה שכתב מרן בצוואתו "היות והרבה טועים בי, לכן מצדי אני מייצץ שלא לקרוא ילדים על שמי אבל איני אוסר את זה..." מי ששמע את ההקלטה של הגר"י מיישקובסקי שליט"א מקריא את זה, יכול לשמוע את המיית הבכיה הגדולה של האלפים שגזעו בבכי ממש, בדיוק משום שהמשפט הזה הביא את כולנו למקום הכי רחוק מבני תמותה ולמקום הכי קרוב לעולם האמת, המקום בו נמצא מרן זצוק"ל ולמעשה "חי" אותו כל שנות חייו.

6.

והנה עוד סיפור מדהים: מספר הרב מנחם לוינשטיין: "במלחמת ששת הימים היה פחד גדול. היו רבים שברחו למקומות עם מקלטים. לנו לא היה מקלט. אבל לא ברחנו. סמכנו על זכויותיו של 'השכן'. 'אבי הרב משה (שהיה בנו של ח"כ הרב מאיר דוד לוינשטיין. ח.ו.) גויס למלחמה ומרן זצוק"ל ליווה אותו עד רחוב מוהליבר שם חיכו האוטובוסים. אבא היה במלחמה שלושה שבועות ורק בסוף המלחמה חזר הביתה. בכל אותם שלושה שבועות ישן מרן על הרצפה." "על מה ולמה?" אני משתומם. "נושא בעול עם חברו". עונה לי הרב מנחם כמוכן מאליו. לא יאומן כי יסופר.

7.

ובסיום השיחה, כשתהיתי באזניה כיצד יכול בן תמותה להגיע לדרגות שכאלה, ציטטה הרבנית רבקה לוינשטיין תחי' את מילותיו של החזון איש מתוך קובץ איגרות חלק א', י"ג. "ואמנם האיש הזוכה לידיעת התורה הוא הולך בין אנשים ונדמה לאדם הרואה לעיניים כבן אדם, אבל באמת הוא מלאך הגר עם בני תמותה וחי חי אצילות ומרומם על כל ברכה ותהילה". כל מילה נוספת מיותרת.

פקס לתגובות: 03-6749944

1.

דומה, שימי השבעה על רשכבה"ג מרן הגאון רבי אהרן יהודה לייב שטינמן זצוק"ל, לא נועדו רק לילדיו, אלא למאות אלפי בניו-תלמידיו, שהיו צריכים את הימים הללו כדי לעכל את הבשורה המרה, לשמוע עוד ועוד על הנפטר, דברים שידעו ודברים שלא, ואף להשמיע מהמיית ליבם על הקשר שלהם למרן אם מרחוק ואם מקרוב, ומסתבר שרוב הציבור זכה להכירו מקרוב, בשאלות קיומיות שהיו נוגעות לחייהם האישיים.

מי שהזדמן השבוע לרחוב חזון איש 5, חשב אולי שבמקרה הגיע ליום עמוס, אבל כותב השורות שהגיע כמה פעמים השבוע, יכול להעיד שכל רגע ורגע היה עמוס מקודמו. דומה שמחצית ממשותפי ההלוויה חזרו לבית הקטן בעיקר כדי לנחם את הילדים, אך אם נהיה כנים, גם להתנחם בעצמם. לעיתים נדמה היה שהבית הולך להתפרק מחמת הדוחס והלחץ שהיה בו, אך הבית הקטן הזה שבמשך 62 שנות קיומו (ובפרט בשלושים השנים האחרונות) דרכו על מפתנו במצט" בר מיליוני רגליים, כנראה מחושל ומחוסן ושום דבר כבר לא יפרק אותו (ומה כבר אפשר לפרק שם)?

המון צימאון יש בציבור. צימאון אמיתי לשמוע עוד ועוד סיפורים על האיש המופלא הזה שהיה לנו רועה משך שנים רבות, הרבה יותר מסך השנים בהם הוכר כגדול הדור.

מהיכן הצימאון הזה? דומני שהוא נובע מתוך הרצון הפנימי של כל אדם להתחזק, להיות מושלם, לתקן עצמו. הוא נובע מתוך המשיכה שיש לבני האדם למנהיג, לאב רוחני, לאמת, לכוח (שכפי שכולנו יודעים אינו פיזי כי אם רוחני), ליכולת לוותר על כל הסיפוקים בעולם, ליכולת השליטה העצמית. ולא פחות מזה, רצון לקבל משהו מה- מתיקות, מהרחמנות, מהאכפתיות, מהוותרנות, מהמידות הטובות, מחכמת השכל ומחכמת הלב.

2.

באחד מביקוריי בבית האבל השבוע, החלטתי, בהחלטה של רגע, להיכנס לשכנים הצמודים דלת לצד דלת, קיר משותף עם מרן זצוק"ל. מדובר במשפחת לוינשטיין, שאחד מבניה הרה"ג רבי יצחק זצ"ל, מלבד היותו תלמיד חכם ראש ישיבה ומרביץ תורה, שימש במשך שנים יד ימינו של מרן זצוק"ל ודמותו ופעלו לא יישכחו לעולם.

הרבנית רבקה לוינשטיין תחי', קיבלה אותי במאור פנים, יחד עם בנה המנהל הרוחני הרב מנחם שליט"א. בשעתיים ששהיתי שם קיבלתי מושג מה זה להיות שכן של מרן הגראי"ל. הקרבה של ממש. אך כפי שאמר לי הרב מנחם: "אבי הרב משה שיחי", הוא איש שקט ונחבא אל הכלים ומאד אוהב את השקט. אך למרות הרעש והשאון שהיו כאן משך עשרים שעות ביממה אמר תמיד: 'אם ייתן לי אדם כל הון ביתו לגור ליד השכן, לא אסכים לוותר על הזכות'. ואת האמירה הזו, ליווה בהסבר ששווה לכם לקרוא: 'הלא לאחר הפטירה כולם מוכנים לעשות הכל כדי לזכות להיקבר ליד גדול הדור. אני חי חיים שלמים לידו! האם מישהו מעלה על דעתו שאוותר על זה?'

בזה אחר זה באו הסיפורים, וכל אחד מהם מפעים, מרגש ומטלטל יותר מקודמו.

3.

הרבנית לוינשטיין סיפרה לי ממקור ראשון סיפור לכאורה ידוע, על מנהגו של מרן החזון איש זצוק"ל ללוות את מרן זצוק"ל בהיותו צעיר לימים, אך כאשר תשמעו את הסיפור הזה כפי ששמעתי מפיה, אתם תראו אותו באור אחר לגמרי:

"אשתו הרבנית סיפרה לי שהיא מאד מאד רצתה שילך לשאול כל דבר את החזון איש, אך הוא הלך פעם אחת ולאחר מכן התחמק מזה ולא נענה לה כל כך. ויהי הדבר לפלא בעיניה. יום אחד היא לחצה עליו שיספר לה מדוע הוא נמנע מללכת, שכן היא ידעה מה יחסו אל מרן החזון איש וזה ממש לא התאים לו. ואז הוא סיפר לה שכשהיה שם, החזון איש שכב כדרכו על המיטה ולאחר שסיימו לשוחח הוא קם מהמיטה וליווה אותו. את זה הוא לא יכול היה לעבור יותר", אמרה הרבנית תמר ע"ה לשכנתה הרבנית לוינשטיין תבדלחט"א.

בואו נעצור רגע כאן. המשפט הזה "את זה הוא לא יכול היה לעבור יותר", הוא גדול וחזק בעיניי מעצם העובדה המדהימה לכשעצמה שהחזון איש זיהה את תוכו של האדם הצעיר שمولו. "את זה הוא לא יכול היה לעבור", זהו משפט שאנו משתמשים לתאר סבל בתואר. זה היה הראש-ישיבה, הוא כל כך התרחק מכבוד שזה עשה לו ייסורים כאלה גדולים ש"הוא לא יכול היה לעבור". אני לא נרגע מהמשפט הזה.

כמו במקרים רבים נכנע מרן הגראי"ל לאשתו אשת החיל והמשיך ללכת למרן החזון איש, תוך שהוא "עובר שוב ושוב את הסבל הגדול הזה".

לדברי הרבנית לוינשטיין, "שר התורה מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א סיפר כאן (ככל הנראה

